

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“

в СА „Д. А. Ценов” – Свищов

Изготвил становището: доц. д-р **Росен Иванов Кирилов**, катедра „Информационни технологии и комуникации“, Университет за национално и световно стопанство – София. Основание за написване на становището: **Заповед 598 / 10.07.2019** г. на Ректора на СА „Д. А. Ценов” – Свищов за назначаване на научно жури и Решение от първото заседание на Научното жури от 11.07.2019 г. за определяне на председател, рецензенти, изготвящи становище и срокове.

Автор на дисертационния труд: **Асен Пегров Божиков**. Докторантът е завършил ОКС „Магистър“, специалност „Магистър „Информационни технологии в бизнеса““ в Стопанска академия „Д.А.Ценов“ - Свищов. Обучавал се е в докторантура в област на висшето образование 3.Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Приложение на изчислителната техника в икономиката“ към катедра „Бизнес информатика“ на СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

Тема на дисертационния труд: **Възстановяване на информационната инфраструктура при бедствия и аварии.**

I.Общо представяне на дисертационния труд

Представеният ми за становище дисертационен труд е в обем от 224 стр., структурирани в увод, три глави, заключение, списък на използваните съкращения, приложения (3 бр.), използвани източници (226 източника, от които преобладаващата част на чужд език), интернет източници. Изложението включва 26 таблици и 45 фигури и схеми. В увода е представена обосновка за актуалността на изследваната тематика, както в контекста на националните, така и на световните тенденции. Правилно са посочени обекта (информационната инфраструктура на съвременната организация) и предмета на изследване (прилагането на различни архитектурни и стратегически подходи и решения за възстановяване на информационната инфраструктура на организацията след бедствия и аварии). Изложението е логически правилно построено, като се базира на поставената цел и следващите от нея задачи. Представените литературни източници са цитирани коректно в текста, а приложенията отразяват спецификите на изследването.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

В увода е представена актуалността на изследваната тематика, посочена е изследователската теза, целта на дисертационния труд и задачите за нейното постигане. Общото впечатление, е че в дисертационния труд е формулиран ясен научен проблем, като на тази основа са определени обекта и предмета на изследването. Проблемата е особено актуален на фона на съвременните тенденции в дигитализацията и работата с големи данни. Добър стил на писане и научно изследване е посочването на ограничителни условия. По този начин се ограничава изследователското поле и прави възможно измерването на постигнатите резултати. Разработваната тематика е твърде дискуссионна, като ясно са открити новостите в теорията и практиката и правилно е отразено собственото отношение на автора по разглежданите въпроси. **В първата глава** са разгледани възможностите за изграждане на концепция за възстановяване на информационната инфраструктура на организациите от бедствия и аварии. Направено е подробно литературно проучване с извеждане и дефиниране на използвания понятиен апарат и терминология. Разгледани са същността, обхвата и състава на информационната инфраструктура, като основа за изясняване ролята на информационните технологии за организациите и формулиране на концепция за информационната инфраструктура. В резултат на критичния авторски анализ докторанта изяснява особеностите при възникване на прекъсвания във функционирането на информационната инфраструктура, което е предпоставка за създаването на концепция за възстановяване от бедствия и аварии и непрекъснатост на бизнеса. **Втора глава** е посветена на анализ на особеностите при разработване на стратегия за възстановяване от бедствия и аварии. Последователно са представени и анализирани особеностите при разработването на проект за създаване на план за възстановяване от бедствия и аварии, управление на риска в условията на дигитална трансформация, методология за разработване на план за възстановяване от бедствия и аварии, фактори за успешно разработване на план за възстановяване от бедствия и аварии, архитектурните подходи за реализиране на възстановяване от бедствия и аварии, показатели за определяне на способността за възстановяване от бедствия и аварии, концепция за седемте слоя за възстановяване от бедствия, избор на отдалечено място за възстановяване и др. В рамките на тази глава са изяснени и стратегическите подходи и решения за възстановяване от бедствия и аварии, включващи използване на собствен резервен център за данни, използване на център за колокация и използване на облачни услуги за възстановяване. **Третата глава** представя предложената методика за възстановяване на информационната инфраструктура на общините в Република България от бедствия и

аварии. В тази част са разгледани общинската администрация в концесията за електронно управление, методология на емпиричното изследване, получените основни резултати, приложението на методите за анализ на влияние върху бизнеса и оценка на риска на основата на логически модел за информационна инфраструктура на община, анализ на структурата на плана за възстановяване от бедствия и аварии, избор на стратегически подход за възстановяване на информационната инфраструктура, подходящ за българска община и разработения концептуален модел на решение за възстановяване на информационната инфраструктура на община от бедствия и аварии.

Считам, че дисертационния труд е представен в изискваната форма и обем, при спазени правила на научната етика, с издържан научен апарат без логически противоречия, с точен език и правилно подбран и приложен инструментариум. Той е посветен на актуален научен проблем, като в него присъства научно-приложно решение за прилагането на различни архитектурни и стратегически подходи и решения за възстановяване на информационната инфраструктура на организацията след бедствия и аварии. Безспорно това е една чувствителна тематика и с много висока обществена значимост. В труда е използван качествен и в подходящия по обем графичен и табличен материал. Дисертацията съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и показват, че кандидата притежава, както задълбочени теоретични знания по съответната научна специалност, така и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

Авторефератът отразява точно и пълно в структурно и съдържателно отношение дисертационния труд и приносите в него. Представени са общо шест публикации по темата на дисертационния труд – 1 статия и 5 доклада от научни конференции.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Представеният за становище дисертационен труд съдържа нови научни идеи и резултати с теоретична и практическа значимост, които могат да се квалифицират и разделят в групите за научни и научно-приложни приноси. Бих препоръчал по-ясното им отделяне в тези две групи. Позволявам си да направя следната идентификация на приносите в представения ми за становище дисертационен труд:

III.1. Научни приноси

III.1.1. На основата на литературно проучване в национален и световен мащаб и критичен анализ на разкритите особености в архитектурата на информационните системи на съвременните организации е изяснена ролята и значението на процесите по възстановяване от бедствия и аварии.

III.1.2. Предложена е методика за оценяване на критичността на компонентите на информационната инфраструктура в общините на Република България.

III.1.3. Разработен и предложен е концептуален модел на решение за възстановяване на информационната инфраструктура на българските общини, чрез използване на отдалечен резервен център и технология за сървърна виртуализация.

III.2. Научно - приложни приноси

III.2.1. Разработено и проведено е анкетно проучване за състоянието на информационната инфраструктура на българските общини и възможностите за бързо и възстановяване.

III.2.2. Изяснени за технологичните възможности и особености при апробиране в практиката на предложената методика и концептуален модел.

IV. Въпроси по дисертационния труд

Към докторанта могат да бъдат отправени и следните въпроси:

IV.1. Кои от спецификите на общините в Република България определят структурата на предложения концептуален модел и избора на стратегически подход за възстановяване на информационната инфраструктура, подходящ за българска община?

IV.2. Какво е виждането на докторанта (което следва да се представи на защитата) относно адаптирането и прилагането на предложените методика и концептуален модел по отношение на друг вид организации извън местната власт?

V. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

В заключение считам, че представения ми за становище дисертационен труд отговаря на всички действащи нормативни изисквания, както на националното законодателство, така и вътрешните документи на СА „Д. А. Ценов” – Свищов, като в него могат да се идентифицират научните и научно-приложни приноси, описани по-горе. Изразявам своята **обща положителна оценка** и препоръчвам на утвърденото научно жури да **присъди** образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Приложение на изчислителната техника в икономиката“ на Асен Петров Божиков.

гр. София
22.07.2019 г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Росен Кирилов/